

UCHWAŁA NR LIX/1226/23
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 18 grudnia 2023 r.

w sprawie wyrażenia stanowiska związanego z apelami dotyczącymi wydłużenia terminów eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw stałych

Na podstawie § 16 ust. 2 Statutu Województwa Wielkopolskiego, którego tekst jednolity został ogłoszony obwieszczeniem Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 29 października 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Wielk. z 2018 r. poz. 8635) w zw. z art. 96 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2022 r. poz. 2556 z późn. zm.), Sejmik Województwa Wielkopolskiego uchwała, co następuje:

§ 1.

Wyraża się stanowisko w sprawie apelów: Rady Gminy Białośliwie, Rady Miejskiej w Bojanowie, Rady Miejskiej w Dobrej, Rady Miasta i Gminy Gołańcz, Rady Miejskiej w Jutrosinie, Rady Miasta i Gminy Kaczory, Rady Gminy Kamieniec, Rady Gminy Kawęczyn, Rady Miejskiej Gminy Kłecko, Rady Gminy w Kole, Rady Miejskiej Gminy Koźminek, Rady Miejskiej w Krobi, Rady Gminy Krzymów, Rady Gminy Kwilcz, Rady Gminy Lipno, Burmistrza Gminy Łobżenica, Rady Miejskiej w Miejskiej Górcie, Rady Gminy Mieścisko, Rady Miasta Obrzycko, Rady Miejskiej w Opalenicy, Rady Gminy Orchowo, Rady Gminy Pakosław, Rady Gminy Pępowo, Rady Gminy Przemęt, Rady Miejskiej Gminy Rawicz, Rady Gminy Ryczywół, Rady Miejskiej Rydzyny, Rady Gminy Sieroszewice, Rady Gminy Słupca, Burmistrza Gminy Stęszew, Rady Gminy Szczytniki, Rady Miejskiej Śmigła, Rady Miejskiej w Środzie Wielkopolskiej, Rady Miejskiej Trzemeszna, Rady Miejskiej Wielichowa, Rady Gminy Włoszakowice oraz Rady Gminy Złotów, dotyczących wydłużenia terminów eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw określonych w uchwale Nr XXXIX/941/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (Dz. Urz. Woj. Wielk. poz. 8807 z późn. zm.). Treść stanowiska stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2.

Uchwałę wraz z uzasadnieniem doręcza się:

- 1) Przewodniczącemu Rady Gminy Białośliwie;
- 2) Przewodniczącemu Rady Miejskiej w Bojanowie;
- 3) Przewodniczącemu Rady Miejskiej w Dobrej;
- 4) Przewodniczącemu Rady Miasta i Gminy Gołańcz;
- 5) Przewodniczącemu Rady Miejskiej w Jutrosinie;
- 6) Przewodniczącemu Rady Miasta i Gminy Kaczory;
- 7) Przewodniczącemu Rady Gminy Kamieniec;
- 8) Przewodniczącemu Rady Gminy Kawęczyn;
- 9) Przewodniczącemu Rady Miejskiej Gminy Kłecko;
- 10) Przewodniczącemu Rady Gminy w Kole;
- 11) Przewodniczącemu Rady Miejskiej Gminy Koźminek;
- 12) Przewodniczącemu Rady Miejskiej w Krobi;
- 13) Przewodniczącemu Rady Gminy Krzymów;
- 14) Przewodniczącemu Rady Gminy Kwilcz;
- 15) Przewodniczącemu Rady Gminy Lipno;

- 16) Burmistrzowi Gminy Łobżenica;
- 17) Przewodniczącemu Rady Miejskiej w Miejskiej Górcie;
- 18) Przewodniczącemu Rady Gminy Mieścisko;
- 19) Przewodniczącemu Rady Miasta Obrzycko;
- 20) Przewodniczącemu Rady Miejskiej w Opalenicy;
- 21) Przewodniczącemu Rady Gminy Orchowo;
- 22) Przewodniczącemu Rady Gminy Pakość;
- 23) Przewodniczącemu Rady Gminy Pępowo;
- 24) Przewodniczącemu Rady Gminy Przemęt;
- 25) Przewodniczącemu Rady Miejskiej Gminy Rawicz;
- 26) Przewodniczącemu Rady Gminy Ryczywół;
- 27) Przewodniczącemu Rady Miejskiej Rydzyny;
- 28) Przewodniczącemu Rady Gminy Sieroszewice;
- 29) Przewodniczącemu Rady Gminy Słupca;
- 30) Burmistrzowi Gminy Stęszew;
- 31) Przewodniczącemu Rady Gminy Szczytniki;
- 32) Przewodniczącemu Rady Miejskiej Śmigła;
- 33) Przewodniczącemu Rady Miejskiej w Środzie Wielkopolskiej;
- 34) Przewodniczącemu Rady Miejskiej Trzemeszna;
- 35) Przewodniczącemu Rady Miejskiej Wielichowa;
- 36) Przewodniczącemu Rady Gminy Włoszakowice;
- 37) Przewodniczącemu Rady Gminy Złotów.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wiceprzewodniczący
Sejmiku Województwa Wielkopolskiego

Jarosław Maciejewski

Instrumentem wkomponowanym w przepisy ochrony środowiska, celem stworzenia lepszych możliwości poprawy jakości powietrza na szczeblu wojewódzkim i lokalnym, jest tzw. „uchwała antysmogowa”. Zgodnie z art. 96 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska sejmik województwa może, w drodze uchwały, w celu zapobieżenia negatywnemu oddziaływaniu na zdrowie ludzi lub na środowisko, wprowadzić ograniczenia lub zakazy w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

W związku z powyższym Sejmik Województwa Wielkopolskiego przyjął uchwałę Nr XXXIX/941/17 z dnia 18 grudnia 2021 r. w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

W przedmiotowej uchwale wskazano m.in. maksymalne terminy eksploatacji urządzeń oddanych do użytkowania przed dniem wejścia w życie uchwały (1 maja 2018 r.), niespełniających wymagań w zakresie sprawności cieplnej i emisji zanieczyszczeń.

Rada Gminy Białośliwie, Rada Miejska w Bojanowie, Rada Miejska w Dobrej, Rada Miasta i Gminy Gołańcz, Rada Miejska w Jutrosinie, Rada Miasta i Gminy Kaczory, Rada Gminy Kamieniec, Rada Gminy Kawęczyn, Rada Miejska Gminy Kłecko, Rada Gminy w Kole, Rada Miejska Gminy Koźminek, Rada Miejska w Krobi, Rada Gminy Krzymów, Rada Gminy Kwilcz, Rada Gminy Lipno, Burmistrz Gminy Łobżenica, Rada Miejska w Miejskiej Górcie, Rada Gminy Mieścisko, Rada Miasta Obrzycko, Rada Miejska w Opalenicy, Rada Gminy Orchowo, Rada Gminy Pakosław, Rada Gminy Pępowo, Rada Gminy Przemęt, Rada Miejska Gminy Rawicz, Rada Gminy Ryczywół, Rada Miejska Rydzyny, Rada Gminy Sieroszewice, Rada Gminy Słupca, Burmistrz Gminy Stęszew, Rada Gminy Szczytniki, Rada Miejska Śmigła, Rada Miejska w Środzie Wielkopolskiej, Rada Miejska Trzemeszna, Rada Miejska Wielichowa, Rada Gminy Włoszakowice oraz Rada Gminy Złotów wystosowali apele o prolongatę ww. terminów. W przedmiotowych apelach powołano się m.in. na niestabilną sytuację ekonomiczną i polityczną oraz zaburzenia na rynku paliw, a także na nieposiadanie przez mieszkańców środków na wymianę starych urządzeń.

Należy jednak podkreślić, że sformułowania zawarte w apelach są bardzo ogólne i nie zostały poparte żadnymi dokumentami (analizami), w świetle których zasadne byłoby dokonanie zmiany przywołanej uchwały Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Aktualnie nie planuje się wprowadzenia zmian zapisów uchwał antysmogowych obowiązujących na terenie województwa wielkopolskiego. Samorząd Województwa Wielkopolskiego systematycznie realizuje wszystkie zadania strategiczne związane z regionalnym zarządzaniem jakością powietrza i opóźnienie procesu wymiany starych kotłów na paliwo stałe w sposób istotny spowolni podejmowane od lat działania na rzecz poprawy jakości powietrza. Tym samym istnieje poważne ryzyko, że dotychczasowe starania włożone w realizację działań zmierzających do poprawy jakości powietrza nie przyniosą założonego celu. Potrzeba przyjęcia uchwał antysmogowych wynikała przede wszystkim z troski o zdrowie i życie Wielkopolan, zwłaszcza tych, na których zanieczyszczone powietrze wywiera największy wpływ, czyli dzieci i osób starszych, a także kobiet w ciąży i osób o słabszej odporności. Drobnocząsteczkowy pył powoduje bowiem liczne choroby związane m.in. z układem oddechowym, krążeniowym i odpornościowym, a benzo(a)piren jest silnie rakotwórczym węglowodorem.

Przy wsparciu pozostałych instrumentów służących ochronie powietrza w Wielkopolsce, sukcesywnie jego jakość się poprawia. W tym miejscu należy zaznaczyć, że oprócz uchwał antysmogowych, najważniejszymi regionalnymi dokumentami strategicznymi są programy ochrony powietrza, które wskazują najpilniejsze działania, jakie muszą podjąć samorządy w celu dotrzymania poziomów dopuszczalnych (pyłu PM10 i PM2,5) i docelowych (benzo(a)pirenu) - szkodliwych substancji w powietrzu. Bez skutecznej, terminowej realizacji zapisów uchwał antysmogowych nie będzie możliwe osiągnięcie efektów ekologicznych założonych w programach ochrony powietrza. W związku z tym należy nadmienić, że działania określone w każdym z tych dokumentów muszą być spójne zarówno co do zakresów, jak również okresów ich realizacji, dla zagwarantowania uzyskania oczekiwanych efektów w postaci poprawy jakości powietrza w Polsce.

Należy również zauważyć, że 22 lutego 2018 r. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej stwierdził, że Polska naruszyła unijne prawo w dziedzinie jakości powietrza, a dopuszczalne stężenia PM10 były przekraczane w sposób ciągły.

Tak więc konieczne jest zrealizowanie postanowień zawartych w uchwałach antysmogowych zgodnie z harmonogramem.

Wymaga również podkreślenia faktu, że wszystkie uchwały antysmogowe zostały podjęte i ogłoszone w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego jeszcze w roku 2017, zatem zapisy dotyczące okresów dostosowawczych są znane już od prawie 6 lat. Ponadto, Samorząd Województwa Wielkopolskiego, od roku 2017 systematycznie prowadzi kampanie informacyjne dotyczące problematyki jakości powietrza, w których zwraca uwagę na określone w uchwałach antysmogowych terminy obowiązkowej wymiany poszczególnych urządzeń grzewczych.

W przypadku przedstawienia przez samorzady gmin przeszkód popartych formalnymi i merytorycznymi przesłankami (np. wyniki ankiet, badań lub ekspertyz) zostaną one poddane analizie przez "Zespół do sprawy wprowadzenia ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw", celem wypracowania rekomendacji i wniosków dla Zarządu Województwa Wielkopolskiego.

Uzasadnienie do uchwały Nr LIX/1226/23
Sejmiku Województwa Wielkopolskiego
z dnia 18 grudnia 2023 r.

W myśl § 16 ust. 2 Statutu Województwa Wielkopolskiego, którego tekst jednolity został ogłoszony obwieszczeniem Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 29 października 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Wielk. z 2018 r. poz. 8635), w sprawach, w których Sejmik nie realizuje swoich uprawnień stanowiących może wyrażać opinie, podejmować apele i zajmować stanowiska w formie uchwały.

W tej sytuacji podjęcie niniejszej uchwały jest uzasadnione.